

Fylkesmannen i Aust-Agder

Sosial- og helseavdelingen

Det Kgl. Helse- og omsorgsdepartement

Postboks 8011 Dep

0030 Oslo

Deres ref.
14/31

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Sak nr. 2014/858 / FMAAKRK

Dato
13.05.2014

Høring til forslag til endringer i forskrift 2011-12-16-1349 om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester

Forslaget til redusert egenfinansiering fremstår innholdsmessig som en økonomisk kompensasjon for manglende mulighet til oppfyllelse av kvalitetsforskriften og verdighetsgarantien.

Fylkesmannen minner om at for å oppnå målsettingen om respekt for den enkeltes selvbestemmelsesrett, egenverd og livsførsel skal tjenestetilbudet legge til rette for at eldre som bor på helseinstitusjon tilbys enerom. (Jf. Kvalitetsforskriften og verdighetsforskriften §§ 1 og §§ 3.)

Fylkesmannen går mot forslaget til forskriftsendring fordi det betyr at innholdet i verdighetsgarantien og kvalitetsforskriften svekkes.

Det er også en del andre prinsipielle spørsmål som ikke er drøftet:

-Hva skjer når kommunen fatter vedtak om plass, men samtidig opplyser om at kommunen dessverre bare har tilbud om dobbeltrom. Kommer da søker/nær pårørende i en tvangssituasjon for stilltiende aksept fordi alternativet fortsatt er å måtte være hjemme fremfor å få institusjonsplass?

Departementet har også vurdert muligheten til at reduksjonen i egenandelen skulle kunne skje gjennom prosentvis trekk direkte i beboers inntekt, uten å gå nærmere inn på hvorfor en ikke velger dette. Departementet begrunnelse for reduksjon som et fast beløp, er at alle beboere vil få samme fordel uavhengig av inntekt.

Departementets forslag innebærer at alle «dobbeltroms- beboere» får samme nominelle «bunn-fradrag». Det betyr ikke at alle får samme økonomiske fordel, i den grad man kan snakke om fordeler om dette tema.

For minstepensjonister vil et slikt fradrag bety mer økonomisk enn for personer med store pensjoner. Dette kan føre til at personer med lavere ytelser lettere kan velge eller overtales til å bo på dobbeltrom. Et fribeløp på kr. 35000,- utgjøre 1/5 av pensjonen for en minste-

pensjonist. For pensjonister med høy pensjon vil fribeløp være av liten betydning. En slik utvikling mener vi uheldig.

«Kompensasjonsretten» inntreffer for alle langtidsbeboere på dobbeltrom, «med mindre beboeren gjennom søknad eller på annen måte har uttrykt et klart ønske om å få dele rom med en annen». Dersom man likevel skulle velge en ordning med økt fribeløp, må det kreves at kartlegging av om personen eksplisitt uttrykker ønske om dobbeltrom, skjer gjennom skriftlig søknad. Det må fremgå av søknadskjema om institusjonsplass at beboer søker om dobbeltrom/ikke ønsker enerom. Vi vil imidlertid nok en gang understreke den tvangssituasjonen søker kan oppleve ved å risikere å ekskludere seg fra «ventelisten» på sykehjemsplass om man kun søker enerom. Ordningen legger opp til å undergrave intensjonen i verdighetsgarantien / kvalitetsforskriften.

Med hilsen

Anne Sofie D. Syvertsen
fylkeslege

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift.
Saksbehandler: Knut Rune Kleven, telefon: 37017527